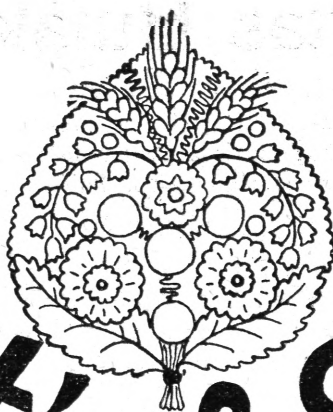

Bokrétások Lapja

TÁRSADALMI
FOLYÓIRAT

SZERKESZTI
PAULINI BÉLA

Megjelenik havonta egyszer

A „Figaró” írja:

a Gyöngyösbokréta
— tanulságos példa

A külföldi lapok állandóan írnak a magyar bokréta-mozgalomról s természetesen elsősorban a Gyöngyösbokrétáról. Nemrégiben a francia Echo de Paris meg a Figaro szentelt külön cikket a Gyöngyösbokréta — francia fordításban „Bouquet de Perles” — bemutatónak.

Az Echo de Paris ilyesféleképp írt:

„Gyöngyösbokréta a neve annak a népi játéknak, amit azok láthatnak, akik nyáron Budapesten tartózkodnak. Néhány éve, hogy a magyar népnek ez a nagyon komoly mozgalma megindult, hogy önmagát megtalálja. A Gyöngyösbokréta bepillantást enged a magyar nép lelkébe is. Ez a művészi bemutató nem maskarádé, nem kosztümbe öltözött figurákat látunk, hanem embereket, tele hittel és szeretettel, akik büszkén hordják az apáiktól rájuk maradt viseletet. Három órán át elbűvölt szemekkel gyönyörködünk a Gyöngyösbokréta dalaiban, táncáiban, a különös bájt sugárzó, változatos, népviseletekben. A tetszényilvánítás nem szünetel, mikor végül apotheozis-szerűen minden résztvevő megjelenik a színen. Budapestet csak üdvözölhetjük a szerencsés kezdeményezésért.”

A Figaro tudósítója szerint pedig:

„A Gyöngyösbokréta minden színészkedéstől mentes keretlensége, ellenállhatatlan hatást gyakorol a nézőre. A résztvevők valóban eredeti és gazdag ruhákban vonultak fel. A Gyöngyösbokréta ma már olyan vonzóerőt gyakorol a külföldre, akár Bayreuth vagy Salzburg. A világ minden részéből távirati úton rendelik meg a jegyeket. A Gyöngyösbokréta tanulságos példát nyújt Franciaországnak; a mi népművészeti ünnepségeink megszervezői, jól tennék, ha Budapestre utaznának és beszívnák a Gyöngyösbokréta illatát.”

... ime részletek két nagy francia lap cikkeiből. Tehát a Szent István heti Gyöngyösbokréta ünnepi játékokat például — példának állították a franciák a franciák elé. Megállapították, hogy nem maskarádé, hanem nagyon is komoly ügy és ráadásnak annyit jelent, mint Bayreuth-nak, Salzburgnak a maga ünnepi csodája.

Érdekes, hogy azért idehaza még akadnak, akik törik a fejüket, hogy a Gyöngyösbokréta tényleg „elég”-e?

Mintha Bayreuth, Salzburg is törné a fejét. Helyes, legyenek csak az ünnepi hetek világi ünnepségei során más természetű csodák, a Gyöngyösbokréta azért már csak elől fog járni.

Feltéve, hogy el nem rontják.

Itt helyben, akár azért, mert a bokréta-mozgalom nyolcadik évében is folyvást fel-felbukkannak még, akik erővel okosabbak akarnak lenni, mint azok voltak, akik a csodát megcsinálták, akár csak úgy — könnyelműségből. „Érdekes.” de havonta azért egy-egy csatát még meg kell vívni itthon a Gyöngyösbokréta, de általában a magyar népművészeti mozgalomra — bokrétásügy — zavartalanságáért. Hol csak úgy, mondjuk, a nyilvánosság kizárásával, hol nagyobb zajjal, de egyet-egyet bizonyyal. „Érdekes.”

Ez az egy darab fából faragott szobor őrzi azt a díszpolgári oklevelet, amit Paulini Béla Buják községtől kapott. A szobrot Bódi László bujái földműves faragta. A fényképet Kántor Géza, a Magyar Bokréta Szövetségben készítette.

Diszpolgárrá-avatás Bujákon

Szeptember 8-án délben kedves ünnepe keretében adták át a nógrádmegyei Bujákon Paulini Bélának, az Orsz. Magyar Bokréta Szövetség elnökének azt az oklevelet, amely szerint a község képviselőtestülete őt „a magyar népművészet országosan való újjáélesztése és a magyar nép megbecsülése körül szerzett érdemeiért” diszpolgárává választotta. A közgyűlésen a kormány képviselőjében vitéz Haász Aladár, a kultuszminiszterium illetékes osztályának, a művészeti osztálynak vezetője, a megye részéről Soldos Béla főispán jelent meg és vitéz Horváth László székesfővárosi főjegyző személyében elküldte képviselőjét Budapest székesfőváros. A közgyűlésen — vitéz Szánky Sándor sziráki főszolgabíró kifejezett kívánságára is — Opolcsik István községi bíró elnökölt. A község főjegyzője, Nemezc Béla ismertette a diszpolgárrá választás jegyzőkönyvét, majd a község nevében Ozsváry Lajos esperes-plébános beszélt. A kormány, a vármegye és a székesfőváros képviselőinek üdvözlőszavai után Szentgyörgyvári Gyenes Lajos beszélt, végül a bujái Bokréta nevében egy menyecske mezei virágokból kötött csokorral köszöntötte Paulini Bélát. Paulini meghatottan vette át a diszpolgári oklevelet. A diszpolgárrá választás után közeledő volt, amelyen Glatz Oszkár Buják festője és másik diszpolgára mondott hosszabb beszédet, míg a más vidékek bokkrétái részéről megjelentek közül Bruckner Jenő, Deák László és Hajdú Lajos főjegyzők tolmácsolták a bokkrétások örömet és ragaszkodását. Az esti órákban Almási Miklós igazgatótanító, valamint Telek Nándor kántortanító vezetésével a bujái és hollóközi bokkréták népművészeti bemutatót rendeztek, majd a műkedvelők előadták a Hány János című daljáték harmadik felvonását. A diszpolgári oklevél egy fatokban van elhelyezve, amit egy földművelő alakja tart, az egész egyetlen fatönből faragott alkotás: Bódi László földműves kezemunkája.

Ez szárazon való összefoglalása annak, hogyan avatták diszpolgárrá Paulini Bélát Bujákon. A színes részleteket, talán vegyük a — napilapok munkatársai nyomán.

Szépen süttött a nap

Az „Új Magyarság” tudósítását így vezette be:

Olyan szépen süttött a nap, mintha nyár lenne, a kertekben mosolyogtak a virágok és a Fő-tér is szinte kertté változott erre

a napra. Nevető kertté, színes, eleven virágokkal. Oda gyülekezett össze az egész falu, hogy fogadja Paulini Bélát, akit Kisasszony napján avattak Buják diszpolgárává. Elöl a bokkrétások álltak szemképrázatos díszükben. Villogó gyöngyökkel a nyakukon a fehérkendős, színes szoknyás, szallagbafont hajú lányok, ragyogó főkötőkben, az asszonyok. Pitykés pruszlikban, rozsmaringos kalppal a legények. De ezek csak a bujáiak voltak. Mellettük ott ragyogtak a csodaszép hollóközi menyecskék, fehér keszkenővel a kezükben és a hollóközi bokkrétás férfiak, virágos pálcákkal. Mögöttük hullámzó színözön: az egész falu. Az egész Buják. És a szomszéd községek küldöttségei, akik eljöttek bizonyosságot tenni szeretetükről. A tér sarkában autók, budapestiek és külföldiek, osztrákok, németek, angolok, mert híre futott a vasárnapi ünnepeknél. A falu élén ott

Aki megtalálta a magyar embert...

A *Budapesti Hírlap* egy teljes oldalon számol be fenti cím alatt. A közgyűlés lefolyását így ismertette:

Opolcsik István bíró megrázza a csengőt. A teremben elcsitul a zsbongás. Nagy Opolcsik István bíró tekintélye. Mondják, hogyha túllendül vasárnaponként a jókedv, elég ha rövidke pálcájával belép a zsivajos terembe. Szeme villanásával is rendet tud teremteni.

Nemezc Béla, a főjegyző, ugyancsak zsinóros magyar ruhában felolvassa a jegyzőkönyvet, amelynek utolsó passzusa egyhangú határozat, amely szerint Paulini Bélát, Buják község diszpolgárává választották. Négytagú küldöttség megy az ünnepeltért, akit harsány éljen fogad. Leül a számára fenntartott helyre, látszik rajta: megadja magát sorsának, hallgatni fogja a dícséreteket.

A közgyűlés ünnepi szónoka Ozsváry Lajos esperes-plébános. Arról beszél, hogy ragaszkodunk kell a nemzeti hagyományok alapul minden erkölcsi értékünkhez. Származó szavakkal rajzolta meg annak a munkának a jelentőségét, amelyet Paulini Béla az országban kifejtett.

— Mi a magunk részéről ennek a munkának fejében — fejezi be szavait — őszinte szívvel adjuk azt a csekélységet, ami módunkban áll, hogy bekapcsoljuk Paulini Bélát a mi körünkbe.

Még tart az éljen az esperes beszéde után, amikor az asztalon a piros-fehér-zöld lepel alól előtűnik egy fából faragott bujái, aki kezében tokot tart. Ugy tartja, mint aki szívesen ajánlja fel, amit hozott, de mégis fél, hogy talán csekély az értéke. A tokban rejtőzik a diszpolgári oklevél. Nem nagy híré ember faragta egy darab fából ezt a szobrot, egyszerű falusi ember: Bódi László.

Most Soldos Béla főispán köszönti fel Paulini Bélát, az agilis, minden magyar ér-

ált fekete zsinóros magyarruhában Nemezc Béla főjegyző, Almási Miklós igazgató tanító, a bujái bokréta vezetője és Buják remek bírója Opolcsik István. Ha a windsori herceg jelentette volna be látogatását, azt se fogadhatták volna különbül.

A költői intézmény

A „Pesti Hírlap” ezt írta többek között:

Kevesen tettek annyit a magyar nemzeti érzésért, mint Paulini Béla, a Magyar Bokréta Szövetség elnöke. A legnagyobb tisztelet jár annak a lelkes és egyszerű munkának, amellyel létrehozta a Gyöngyösbokkrétát, ezt az elragadó költői szépségű intézményt. Most már nem túlkorán, de még mindig nem későn kezdi megkapni a pompás munkának járó elismerést. Buják a remek képviselőtéről híres, nógrádmegyei község, a népművészetek országosan való újjáélesztése és a magyar nép megbecsülése körül szerzett érdemeiért a község diszpolgárává választotta.

tékért lelkesülő főispánt nagy tetszéssel hallgatja a község. Nem először látják ebben az eldugott faluban és nem először nyújtja feléjük segítő kezét. Mai látogatását is emlékezetessé tette azzal, hogy rendbehozta, megcsináltatta a község egyik útját. Paulini Béla munkájának a jelentőségét találoán jellemzi:

— Paulini Béla találta meg a magyar embert Magyarországon. A mai nap alkalmából azt kéri, hogy abba a bokkrétába, amit a kezében tart, minél több virágot szedjen az ő vármegyéjéből. Ez az oklevél, amit a szoborfigura tart a kezében, nemcsak oklevél, hanem útlevél is, amellyel Paulini Béla, nemcsak bejárhatja, hanem továbbra is be kell járnia az országot.

Haász Aladár miniszteri tanácsos, aki a Kultuszminisztériumban megértő, lelkes támogatója a bokkrétamozgalomnak, beszédét idézettel kezdi:

— Ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta — idézi Petőfi sorait és hozzáfűzi, — hogy ennek a bokkrétának legszebb gyöngye a Gyöngyösbokréta. És ha valaki rászolgált a díszre, akkor Paulini Béla az, aki apai szeretettel, apostoli lelkülettel szedte szálankint össze a bokkrétát, közöttük egyik legszebb szálát a bujákit.

A székesfőváros képviselőjében vitéz Horváth László főjegyző köszönti Paulini Bélát, mint a szeretet munkását. Ő ismertette meg egymással a falut, meg a várost és a szeretet első feltétele a megismerés. Közvetlen meleg szavakkal szól a faluról, amelyet a Székesfőváros legszebb díszül és értékül vont a keblére.

A szónokok sora lassan véget ér, újra feláll a bíró és Paulini Béla felé fordulva ezt mondja:

— Tisztelt diszpolgár úr, tetszik valamit hozzászólni?

A tisztelt diszpolgár úrnak tetszene va-

lamit szólni, de nem tud. Belső zokogás tartja fogva, könnyei most már leplezetlenül hullanak alá, csak akadozva tud beszélni arról, hogy huszéves korában otthon szülőfalujában a falusi bíró, meg a képviselőtestület több tagja, csupa idősebb ember, voltak a barátai. A magyar földművelő embere volt ő a falujában és bizony rosszul esett, amikor elindult vándorútjára más magyar falvakba és nem fogadták szívesen. Bizonytalansággal fogadták. Rosszul esett, pedig nem is kívánt mást, mint, hogy magyar a falunak népe, ünnepnapokon magyarul daloljon.

— A kegyes Isten — mondotta — mégis megengedte, hogy utóbb szívesen látott vendége lettem a falvaknak! Lám, már több is mint vendég.

Hit, kitartás kell

A *Pesti Napló* többek között így ír:

Kevés ember érdemelte ki úgy Istenigazában ezt a kitüntetést, mint ő! Igaz, hogy Buják az első község, amely díszpolgárnak megválasztotta, de ez nem jelenti azt, hogy Magyarországon Bujákon szerezte a legtöbb érdemet, csupán azt, hogy azok közül a községek közül, melyeknek dícsőséget szerzett, melyekben felébresztette a saját művészete, hagyományai iránti szeretetet, tiszteletet, a nemzeti érzést, hogy e községek között Buják volt az első, mely hálájának illetékné akart kifejezést adni.

Az ő érdeme elsősorban az évről-évre fokozódó szeretet és népművészetek iránt. A „Gyöngyösbokréta“ a magyaros öltözködési mozgalomnak is szülőanyja.

Nem tudta volna mindez eredményt elérni, ha nem részesül egy sereg rokonlelkű ember és megértő hatóság részéről a megfelelő támogatásban, akik és amelyek felismerték működésének kiváló értékét. De, hogy ő nélküle, sohasem lett volna — „Gyöngyösbokréta“, hogy annak életre keltésére, megszervezésére és életbentartására kívül senki sem lett volna képes, hogy ehhez a munkához csodálatos idealizmus, hit, kitartás és határtalan áldozatkészség kellett, amely erények együttese a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, azt talán senki sem fogja elvitatni.

Nem alkalmi siker

A díszpolgári címek közül igazi fényrel ragyog ki Paulini Béla díszpolgársága, amellyel őt a nógrádmegyei Buják község hálás szívvel megtiszteli. Nem alkalmi siker, hanem az igazi magyar kultúra hálája osztja neki ezt a kitüntetést. Paulini Béla érdeme a magyar népművészet fölemelése, az Országos Magyar Bokréta Szövetség megteremtése. A magyar Gyöngyösbokréta nemcsak a magyarság büszke gyönyörűsége, hanem Európaszerte megbecsült magyar nevezetesség.

AZ OSTORFA EBÉDRE HIV...

A magyar tanyak és községek határában, a kútágas úgy lógatja ostorfaorrát a kútba, mint a gém a láp vizébe. A favödör mindég a vízben ül, hogy a perzselő nyár napsugara szét ne szárítsa. A vödör csak vízmeréskor látja meg a gondosan művelt táblákat. Hallom, erre Géderlak felé régen telet is jeleztek az ostorfával. Igen, a nagyobb kiterjedésű pusztákon, ahol emberek kiállításnyi távolságból messzebb dolgoz-

tak egymástól, az öreg béres a kút mellett főzte az ebédet. A munkások délfelé csak a kútát figyelték. Ha az ebéd megfőtt, az öreg felhúzta a vödört, kiöntötte a vizet és egészen fölengedte az ostorfát a magasba. Ez volt a jel mindenkinek, hogy megfőtt az ebéd, szünetelhet a munka, lehet összegyülekezni, ebédelni. De volt, ahol puskalövéssele jelezték az evés idejét.

Vislovászy László.

Ki volt az a — Liba ?

Leleplezzük a ludast

Most, hogy a bokréta ügyekben némi pihenőt lehet tartani, újra és alaposabban átnézegetjük, mit is írtak az újságok — belföldiek és külföldiek — a magyar bokréta-mozgalommal kapcsolatosan az eszterdői folyamán. (A Magyar Bokréta Története — minden valaha valahol megjelent szöveg, kép — ma már hat háromújjnyi vastag kötet!) Hát az egyik — különben nagyon „rendes“ s a magyar népművészeti mozgalommal szemben igazán jóindulatú újságban, még a Gyöngyösbokréta idejéből egy „beszélgetést“ is olvasunk. A beszélgetést a hírlapíró állítólag a Gyöngyösbokréta egyik „primadonnájával“ (?) folytatta volna, Budapesten.

Nos, valóban, ahogy a beszélgetés kifejezéseit latolgatjuk, akaratlanul felvetődik a gondolat: melyik „primadonna“ lehetett az a Liba, aki úgy „nyilatkozott“, ahogy az alábbiakban jelezzük. (A szöveget — részben — idézve, bizonyos kifejezések mögé zárójelbe kérdőjeleket helyezünk el, hogy milyen célból, azt majd a beszélgetés közlése után írjuk meg.) Tehát, hogy — Budapest mindenkinek tetszik, aki aszongya a „primadonna“:

egyszer *ide beteszi a lábát.* (?) Mi mégis úgy érezzük, mintha valahol idegenben, egy egészen *különleges* (?) *vi'ágban* volnánk. Az emberek itt nagyon kedvesek, barátságosan köszöntenek bennünket, vagy pedig megbámulnak, mi mégis olyanok vagyunk, *mint a megriadt verebek* (?) minden lépésünk bátortalan és szeretnénk *minden zajra felroppenni.* (?) De ne tessék azt hinni, hogy ez a színházban is így van. Ott *magunkra találunk* (?) és úgy érezzük magunkat, mintha odahaza volnánk, mondjuk a nagyvendéglő színpadán. Itt már *nem annyira a közönség érdekel* (?) bennünket, mint az, hogy *alaposan eljászuk* (?) a szerepünket.

— És nem hatódnak meg ettől a lelkes közönségtől?

— Bizonyos, hogy odahaza falun, nem tudnak így lelkesedni az emberek és ép-

pen ezért nem is tudunk úgy játszani. Higyje el, hogy a *közönség lelkesedése* (?) és a sok taps, amit itt kapunk, úgy *felvillanyoz* (?) *bennünket*, hogy valószínűleg *elemünkben* (?) *vagyunk*. De ez csak addig tart, amíg a villanylámpák kialusznak. Kint az uccán már *megint riadt csirkék vagyunk* (?) . . .

Szóval ki lehetett az a Liba — csakugyan nagy Lő bötivel, a hangsúly miatt — aki olyanokat „beszélgetett“ a hírlapíróval — falusi lány léttére — hogy aszongya különleges világban ő megriadt veréb, aki minden zajra felroppent, hogy aztán megint elemében legyen, amikor alaposan eljászva a szerepet, a közönség felvillanyozta. Bár az uccán aztán megint — csirkévé riadjon. Szegény.

Szegény különleges, repdeső, felvillanyozott, újra riadt Liba.

Ki lehetett?

Senki!

Olyan falusi ember nincsen, aki ilyen csupa közhely-szólamokban beszéljen, ebben a beszélgetésben a hírlapíró a — ludas. Akinek valószínűleg túl sürgősen kellett „interjú“ csinálnia. Hát „csinált.“ Egyébként bizonyára tiszteletre méltó hasából. Aki különben szintén nagyon jószándékú volt, — „kedves“ propagandát akart csinálni — csak éppen vagy nem a faluról került ki, vagy ha onnét, akkor idők folyamán — elfelejtette a szót.

Nos jó, a „beszélgetést“ inkább tréfából közöltük. De azért nem volna baj, ha ilyen tréfákra még sem adnának alkalmat barátaink.

S az se volna helytelen, ha a „primadonnák“ emlegetését — a magyar bokréta-mozgalommal kapcsolatosan — végre abba hagynák barátaink. Avagy lehet egyáltalán szó „első hölgy“-ről, amikor 8—10 reány, menyecske, együtt dalolja dalait? Itt legfeljebb — ha véletlenül sorban állnak — „szélső hölgy“-ről lehet szó. Ha folytatni akarnánk a tréfákozást. De nem akarjuk: hagyják el őszinte barátaink a primadonnázást is.

PAULINI BÉLA: SZÍVEM SZAVA

Ezeket az irományokat — mint azt már a sorozat megindításakor jeleztük — a szerző 25, de lehet, hogy 30 éves „írói jubileuma” alkalmából köti „bokrétába”. És a bokrétásoknak, bokréta barátoknak ajánlja.

A rém megbűnhődött

Hát az csakugyan vértfagylaló eset volt a padláson. Ahol — pontosan éjfélkor — csak hatalmasat durrant a puska s a tanya réme csak elterült a buzán. Amivel a padlás ama része tele volt.

— Én máig is azt mondom, hogy megérdemelte.

Ha személyesen nem is lehettem jelen a rém agyonlövésénél. Több okból. Például, mert még nem éltem akkor. Megbízható szemtanu mesélte el. Vagyis Juliska néni. Nem Ádám bácsi mesélte el: ne tévedjünk.

Akadtak ugyan vélemények, melyek szerint nem érdemelte meg.

De ne vágjunk az események elé.

Már elébük is vágunk?

Nos, van, aki alighogy hozzáfogott olvasásához egy regénynek, mingyárt megnézi a végét is. Hát én meg mingyárt ideírom a végét, aztán nyugodtan mehetünk tovább, tudjuk már, hogy nagyobb baj nem is történhet, mint a rém agyonlövésé.

Durr!

Tehát különös dolgok történtek akkoriban a tanyán. Például, hogy a legszebb s ennél fogva legbüszkébb kakas eltűnt. Szőrín-szálán, akarom mondani: tollán-szálán, no, jó, tegyük fel, hogy azt eleszte a görény, a tollát, szálát majd megtaláljuk valamelyik sutban.

De az esőköpenyegét a folyosóról csak nem a róka vitte el, ilyet már ne is mondj, Juliska, heveskedett Ádám bácsi, ahogy a dolgot felfedezték. Ezt csak ember lophatta el, valami gézengúz tolvaj, lehet, hogy a kakasügvet is tévesen fogjuk görényre.

Az már méltán háborította fel Ádám bácsit, hogy a tulajdon folyosójáról lopja el valaki a tulajdon köpenyegét s hozzá tanyai házból, — ahol csakugyan ritkán fordul meg idegen, — úgy is találta, hogy ez több a soknál. Idegen! Ha csak nem vendég az idegen. De vendég lopna esőköpenyegét?

Mindenesetre szörnyű bosszút forralt Ádám bácsi. Hogy így, meg úgy, elevenen földelteti el a bitang tolvajt, vagy felakasztatja, vagy lelövi, mint a kutyát. Mondom, oly mértékig felháborodott Ádám bácsi, hogy azt nem is volt képes pontosan latolgatni, hogy előbb ásatja-e el elevenen a tolvajt s aztán akasztatja fel, vagy előbb ásatja-e el elevenen és aztán lövi agyon, mint a kutyát. Nem volt képes latolgatni. Csak nagyon dühös volt.

És kérem, alig egy-két nappal utóbb, csak észreveszi ám Ádám bácsi, hogy nincs meg a törökfejes pipája. Ott a pipatóriumban mind a tizenhét tajtékpipa, csak éppen a törökfejes nem piroslik ott, pedig az volt a legszebben kiszíva. Hát ez már netovább.

— Mingyárt megüt a guta, de rögtön!

— Jaj, édes uram, csillapodj!

Most már azt mondta Ádám bácsi:

— Mit csillapodjak, mért csillapodjak, hát van nektek szemetek? Én persze, hogy nem ülhetek idehaza, ki kell mennem a határba, de ti itt lebzseltek folyvást a ház körül és legközelebb ellopják a házat. Megüt a guta, no, ha kerékbe nem törethetem a gazembert!

Ilyen előzmények után következett el az első vásár-

nap, — túl a tilamon — amikor megint lehetett vadászni. Egynéhány barát is érkezett. S ropogott a puska már kora délelőtt. No, nem a padláson, egyelőre csak a határban.

Ádám bácsi nagy szerencsével puffogatott, örvendezett is s pillanatnyilag talán még azt is elfelejtette, hogy alig néhány hete lopták el az esőköpenyegét, meg a tajtékpipáját is.

Megéhezik estig a vadászember. Szereti a jóra való háziasszony az éhes embert, volt is kelete ételnek, persze italmak is, ahogy a vadászok vacsorához ültek.

— Hát Isten éltesen bennünket!

S bizony már éjfélre járt az idő, amikor a zombékugró épp abba az anekdótába kezdett, hogy aszongya . . . De nem kezdhetett bele az anekdótába, mert Ádám bácsi hirtelen csendet intett.

S a mennyezet felé mutatott.

Az ám, mintha gabonát lapátolnának a padláson . . .

— De, az apád!

— Itt megint tolvaj jár — vélte Ádám bácsi, — de csakugyan nem viszi el szárazon!

És ment egyenesen a puskájáért.

Juliska néni elsápadt.

— Ne öld meg Ádám!

— Csend! — rivalt Juliska néni Ádám bácsi.

S már kezében is a puska.

Megy kifelé.

És a többi férfi utána.

Az óra épp éjfél üt.

Juliska néni leghátul a kezeit tördeli:

— Jézus Krisztusom, el ne hagyj . . .

A garádics nyikorgott, ahogy a sok ember haladt felfelé. A tolvaj mégsem vett észre semmit, csak lapátolt.

Már nyitják a padlásajtót, a hold a padlásablakon is besüt, a keresett alakot menten észre kell venni. Ott imbolyog a buza felett, lapátol.

— Durr,

Mondom, már fel is villant a fegyver tüze és sikoly reszkettette meg a levegőt.

Kétszer lő Ádám bácsi a rejtelmes alakra s mindkét sikoly Juliska néni ajkát hagyja el. Bizony a rejtelmes alak egy mukk nem sok, de annyit se mond, fordul alá a buzára.

Juliska néni elájul.

S teljes joggal.

Nevezetesen, Ádám bácsi lelőtte a gerendáról a krinolinját, ami ott lógott a buza felett és az abroncsával sepergette a buzát, ahogy a légvonat biztatta. Nem azt mondom ugyan, hogy Juliska néni mindjárt tudta, miszerint a krinolinját lőtték agyon, maga is azt hitte, hogy tolvaj lakolt ily rettenetes halállal.

Igen, ahogy gyertyát hoznak, derül ki, milyen kitűnő lövő Ádám bácsi. Azt az egy szál vékony pertlit is el tudta löni, amin a krinolin lógott, nem mondom persze, hogy nem kapott elég serétet maga a krinolin is . . .

Hanem a köpenyegét, törökfejes pipát mégis csak embernek kellett ellopni, ha a kakast görény, róka számlájára könyveljük is el.

Ó, úgy Dömötör felé bekoocszott Ádám bácsi a városba. Hát ahogy dolgavégeztével betér a vendégfogadóba egy pörköltre, kérdik ám, hogy nem az övé-e az

az esőköpenyeg, amelyik május óta ott lóg a folyósón, már egy kicsit el is únja magát. Egy tajtékpipa is volt a zsebében, török fejes, ez e!

Az ám, amikor Ádám bácsi legutoljára volt a városban, befelé menet esett az eső. Visszafelé indulóban meg már verőfényesen sütött a nap, melegeken, az ám, meg is lehetett felcdekzni az esőköpenyegről...

De hát a törökfejes? Pipa csak kell, nemcsak esős időben, a legverőfényesebben is, nem igaz? Ó, ette volna meg a . . . , akkor, amikor vásárolta az új pipát a városban, hazafelé annak örvendezett, azt próbálta ki, szegény törökfejes kuksolhatott az esőköpeny-zsebben, de mik is történnék a világban.

Még szerencse, hogy a kakast csakugyan elemész-tette valami — igaz féreg. Ha az is megkerül, az már egyenesen elviselhetetlen csapás, szégyen lett volna: a krinolin-halált teszem fel, nem is volt szabad emlegetni Ádám bácsi előtt, holta napjáig.

Péter a légi szakértő

Amikor a Miss Columbia nevű repülőgép átkelt az Óceánon és útban volt Budapest felé, a Dunaparton vártam. De nem a korzón, hanem ahol a piac van.

Félkilenc lehetett. Az amerikaiaknak még hírük hamvuk sincs. Annál több a hamvas cseresnye, meggy, kevésbé hamvas szeder, ribizli, legkevésbé hamvas kofa.

Kiabál az egyik kofa:

— Tessék, naccsága, van még!

A másik:

Szép virágos levendula, jószagú, tessék!

A harmadik mérgelődik:

— Ott fenn, a kocsikná verekszenek, harminc a borsó.

— Törnék össze magukat, — így a negyedik.

Csak úgy háromnegyedikilenc felé hallom először:

— Kettőn gyűnnek.

— Ippen hogy négyen. A zasszonyok is.

— Nincs jobb dóguk?

— Van pizük ölég, utaznak.

— Utazzak én! Maj iszen főkopik a gyerekek álla.

— Én meg azt esudalom legjobban, hogy nem adják pizér a jegyet a Mátyásföldön.

— No, ha most a zenyim a Mátyásföld, én bizony pizé adnám. Sose árúnék több spendót.

Néhány nem hivatalos, de hivatásos hordár üldögél valami kizikoesin.

— Legalább szórnának le egy pár ezerdollárost!

— Százaz nem is kőne?

— Hát bizony, jó vóna . . .

— Meg ilyen röpülőgip is nekünk . . . Azon hordánk a zódbabót.

— Az ember csak megfogná a rúgyját, ere e, aztán vinné a szél.

Kilen óra. Egy árus mondja a másíknak:

— Azt írták az újságok, kilencre itt lesznek. Hát nincsenek itt.

— Maj gyűnnek. Gyűnnek minyá.

— No, de másfél óra alatt Bécsből? Gyorsabban, mint a gyorsvonat.

— Hát az ijen röpülőgip nem kaeskaríngóz, mint a vonat. Gyűn igenyesen.

— Esztergomnak?

— Á dehogyis! Légvonalba! A légvonal az más . . .

— No, milyen?

— Átmege a hegyen is. Körösztben, hosszában, az már neki alezane.

Negyedtíz.

— Gyűnnek, nem gyűnnek?

— Pedig tele van az ucca rőndérel.

— Minek az a sok rőndér?

— Hát, hogyha valamellik leesik, kárt ne tegyen az emberekbe . . .

Nevetnek.

Féltíz már elmúlt.

Most hirtelen általános kiabálás támad:

— Ott, ott!

— Nígy!

— Három gyűn!

— Nígy darab!

— Hármát ötér — mondja egy tréfás.

— No, most gyűn a dollár!

— A harmadik, az idegeny!

— Ilyen kicsi?

— Ez ment vóna át az óceánon?

— Az az aranyos lehet az idegeny, mégis csak.

— Vagy hogy abba únek a zasszonyok.

— Nem aranyos az, csak a napnak fordút. Mostan másik az aranyos.

— Ahá, még egyet fordúnak! Nízik a nípet . . .

— E, mit beszének annyit — lép a körbe egy ifjú — a duflafődelű az idegen. Nekünk nincs is duflafődelünk. . . .

S „ük“ — megnézték a népet s elmentek. . . . Már valahol Mátyásföldön hallgatják az ünneplő beszédeket, veszik át az aranykoszorúkat. Itt megállapítja egy kofa:

— Na egy fiadollár nem sok, de annyi se pottyant.

Hát ezér vót?

S a másik máris újra kezdi:

— Tessék, naccsága, van még . . .

Egy szóval minden esoda — három percig tart?

Folyik tovább a vásár. Csak a hordárok latolgatják még a dolgot:

— Nemsokára akkora röpülőgépek lesznek, mint a vonat. A mozdonyt elibe fogják, viszi a gáz, mint a ke-repülő . . .

— No, az más lesz. De ezen a kicsiny masinán át-röpünyí a tengert, azér még valami ám.

— Hát kapnak is débe egy kis jó hóveleszt a Gellérbe.

— Valami kis kelkáposztát.

— Krumplicuszpajszát. A pógármester meri ki nekik. Nevetnek.

A legöregebb ugyan csak most szól először közbe:

— Ippen a tengert át-röpünyí a legkönnyebb!

— ?

— Ösmerem és a tengeri levegőt? Katona vótam én Dalmáciába.

— ?

— Akkora hullámok vótak a tengeren, mint az a hegy. A levegő pedig még oan se vót, mint itt.

— Vót benn Péter bácsi?

— Mibe?

— A tengeri levegőbe?

Péter bácsi most ugyan nagyot nyel. Ugy folytatja:

— Hát vóni nem vótam. De láttam. Személlesen.

JEGYEZZÜK MEG...

végre, hogy a Gyöngyösbokréta kizárólag annak a legnagyobb népművészeti bemutató-sorozatnak a címe, ami az első magyar király, Szent István emlékeztére rendelt ünnepi hét körül folyik le s aminek a vendéglátója Budapest székesfőváros. Ezt a kétszer-kettő=négyet kétségtelenül nem könnyű belevinni a köztudatba, de legalább a Magyar Bokréta

Szövetség kötelékében működő helyi egyesületek — „bokréták“ — a maguk területén lassan hozzá a fogalmak tisztázásához: ne mondjanak, írjanak x-i gyöngyösbokrétát az x-i bokréta helyett, ne hirdessenek gyöngyösbokréta ünnepélyeket esetleg — két bokrétával. S lehetőleg egy füst alatt még azt is meg kell mondani, hogy bokréta-„csoportot“ emlegetni pedig csakugyan majdnem úgy hat, mintha bokrétacsokrot mondogatnánk: a bokréta önmagában összesítő fogalom, minek rádupláznai.

A Gyöngyösbokréta deficitje

Szeptemberben hozták nyilvánosságra a Szent István heti ünnepek rendezése költségeinek végleges elszámolását. Az elszámolás egy előterjesztéssel kapcsolatban került a Székesfőváros pénzügyi szakbizottsága elé. Az előterjesztés egyúttal 33 ezer pengő póthitelt kért.

Az elszámolásból kiderül, hogy az ünnepek — már beszámítva esetleges bevételeket — 83.000 pengőbe kerültek. A zenei ünnepekre — ezeknek volt a jegyeladásból némi bevételük — kb. 30.000 pengőt fizetett rá a Székesfőváros. A fény- és tűzijátékok kb. ugyanannyiba kerültek, itt természetesen semmi bevétel nem volt. S a Gyöngyösbokréta hiánya valamivel több volt, mint — 20.000 pengő stb.

De azért a Gyöngyösbokréta majd két hét alatt került ténylegesen annyiba, mint — nagyjából — az egynapos fény- és tűzijáték — igaz, ennek a költségei aztán száz százalékig el kell, hogy férjenek, puffogjanak — valamint a zenei ünnepek, amik közül a legtöbb költséget igénylő szabadtéri zeneest szintén — egyetlen estén zajlott le.

Valamint a Gyöngyösbokrétát illető ráfizetésből bátran le lehet számítani az idén meglehetősen tömegben, méretben készült új díszletek költségeit, ez ugyanis megmaradó „vagyon“. Valóban, e tételt leszámítva, a Gyöngyösbokréta majd két hetének ráfizetése nem sokkal több, mint a — fele annak, amibe a kivilágítás, meg a zenei ünnepség került. De hiány — volt.

Hogy a „mérleg“ nem „aktív“, az persze természetes is. A Gyöngyösbokréta különböző költségei mellett a legfőbb tétel pl. bizonyára az, hogy a Székesfőváros az idén kb. 1.200 bokrétást hívott meg Budapestre. Egymagában, a valamely napon a színpadon állók költsége — több, mint amennyit ugyanakkor a nézőtérén ülők jegyeik fejében fizetnek. Akkor is, ha a színház tele van. És az első napokban, — amikor még Budapest népe, meg az idegenek nem eszméltek rá, hogy itt a Gyöngyösbokréta, bizony itt-ott valójában nincs fél ház sem. Rengeteg például a bokrétások úti-költsége: az ország legtávolabbi vidékéről igazán tetemes egy-egy bokrétánál is és az többnyire csak — két napokra osztható el, stb.

Mindez természetesen nem jelenti mégsem azt, hogy a Székesfőváros a

Gyöngyösbokréta deficitjén — buslakodik. Egyrészt azért nem, mert a Gyöngyösbokréta révén most már kéthetes „hét“ — valóban a nagyváros sorozatos ölekezése a legkisebb faluval is — mély, nagy lelki értelem — de a végtelenségig meg is színesül a két hét és — szerencsés ráadásként — a külföldiek tömegeit vonzza a Gyöngyösbokréta Magyarországra (A polgármester beszámolója arra is kitért, hogy „Budapest külföldi eredetű idegenforgalma 1932-től 1936-ig, vagyis mindössze négy év alatt 63-416 főről 125.789 főre — tehát számbelileg a duplájára emelkedett.“ És az augusztusra eső tetemes idegenforgalomhoz bizonyára igen nagy köze van a Gyöngyösbokrétának.)

Az ülésen csak a Gyöngyösbokréta ellen nem merült fel kifogás. De azért — ne „bizakodjunk“ el.

Előfizetési ár:

egész évre . . . 2 P
földművelőknek 1 P

Boldogi lakodalomból

*Örömya gyujts világot
Hozzuk már az ajándékot!*

*Réztepsibe süll a hús,
A menyasszony jaj de bús!*

*Ez az ucca véggel erre,
Szép menyasszonyt visznek erre!*

*Ez az ucca leveles,
A menyasszony szerelmes!*

*A menyasszony de gyönyörű,
A vőlegény annak örű!*

*Örömya gyere ki,
Vár a menyed ide ki . . .*

Feljegyezte: *Bruckner Jenő.*

Felelős szerkesztő és kiadó:
PAULINI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 49. sz.
Budai Bernwallner József nyomdája.
VIII., Szentkirályi-u. 49. T.141-426.

Suki Pista — Bugacról

A Magyarságban tudósítást olvasunk arról, melyik nemzetbeli hogyan mulat Bugacon. Az ugyanis kétségtelen, hogy jó egynehány nemzethez tartozó fordul meg Bugacon, érkezik délfelé a kis-vasuttal, eszi meg ebédre a nyárson sült csirkét, issza meg a „Szikra“ borait, hogy alkonyat felé újra felüljön a kis-vasutra, ha — tud. A kérdésben — melyik nemzetbeli hogyan mulat, — egy igen komoly szakember adott nyilatkozatot a tudósítónak. Nevezetesen maga Suki Pista, Zsák Laci kecskeméti bandájának a — nagybőgőse. Míg Bugac felé zütykölte a tudósítót, meg a cigányt a kis-vasut, többek közt alábbiakat mondotta a kiváló nagybőgős, hogy azt mondja:

— Tudja, tekintetes úr, az nem úgy van. Azt hiszik a népek, hogy ettől a nagy idegenforgalomtól halálra keresi magát a cigány. De nem. Mert igaz, annyi volt ezen a nyáron az angol, meg a német, olasz, francia s más mindenféle nacional, hogy egymást verték le, de hát az mit fizet a cigánynak, tessék mondani az Isten szerelmére, mit fizet?

— Ennyi ember csak fizet valamit!

— Fizet, fizet, nem is panaszképen mondom, a kenyér megvan, de nem olyan falás kenyér, mint gondolják. Mert kérem, először is, mire ide eljutnak, már Pesten elhasználták az idegent, bocsánat, úgy értem, hogy el is fáradt, meg aztán a zsebe kérem, a zsebe is elfáradt, mondjuk Londontól Bugacig, ha közbe egy hétre kiszállt Pesten.

— Mégis, ki a legjobb vendég Bugacon? Ki mulat legigazabban?

— Legjobb vendég — összegezzük — az angol, meg a svájci. Mert az egy pengőst ők oda adják. A németek között is akad jó vendég, de kevés. Tudja kedves tekintetes úr, a német az nem restel nyolcvan fillért visszaszedni a tányérról. A többi, a francia, az olasz és mások, az mind egyremegy, néhány fillért hullajtanak. Nem mondom, minden nacional szereti a magyar muzsikát, de tudja tekintes úr, mulatni ki mulat? — ?

— Hát se az angol, se a svájci, se a német, aki mulat, — az a kecskeméti.